

การจัดการผลกระทบจากนโยบายค่าแรงขั้นต่ำ 300 บาท ของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดชลบุรี

ปิยมาศ นะแก้ว

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง การจัดการผลกระทบจากนโยบายค่าแรงขั้นต่ำ 300 บาทของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดชลบุรี เป็นการศึกษาวิจัยแบบเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบจากนโยบายค่าแรงขั้นต่ำ 300 บาท ที่มีต่อผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดชลบุรี และเพื่อศึกษาการจัดการผลกระทบจากนโยบายค่าแรงขั้นต่ำ 300 บาทของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดชลบุรี โดยศึกษาจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน 3 กลุ่ม ประกอบด้วย ผู้ประกอบการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและองค์กรผู้ใช้แรงงาน

ผลการศึกษาพบว่า ผลกระทบจากนโยบายค่าแรงขั้นต่ำ 300 บาท ที่มีต่อผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดชลบุรี ประกอบด้วยผลกระทบในด้าน 1) ต้นทุนค่าจ้างสูงขึ้น 2) เกิดความล่าช้าในกระบวนการผลิต 3) สินค้ามีคุณภาพลดลง 4) ต้นทุนในการสั่งซื้อสูงขึ้น 5) ขาดแคลนแรงงานในกิจการขนาดเล็ก 6) กระทบต่อต้นทุนค่าจ้างแรงงานแต่ในขณะเดียวกันผู้ประกอบการไม่สามารถขึ้นราคาค่าบริการได้ 7) รัฐบาลประสบความสำเร็จมากในการกำกับดูแลและต้องนำงบประมาณส่วนหนึ่งมาใช้ในการบริหารจัดการ 8) แรงงานมีคุณภาพชีวิตดีขึ้นแต่ค่าครองชีพก็สูงขึ้นเช่นกัน ส่วนผลการศึกษาการจัดการผลกระทบจากนโยบายค่าแรงขั้นต่ำ 300 บาท ของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดชลบุรีพบว่า 1) ผู้ประกอบการต้องลดต้นทุนค่าจ้างโดยปรับเปลี่ยนการใช้กำลังคนและลดค่าใช้จ่ายทุกด้าน โดยสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมควรประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการช่วยลดต้นทุนให้ผู้ประกอบการ เช่น สรรพากร ประกันสังคม ธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นต้น 2) ลดขั้นตอนการผลิตและกระบวนการทำงานให้กระชับขึ้น โดยกระทรวงอุตสาหกรรมควรช่วยเหลือผู้ประกอบการในการมีผู้เชี่ยวชาญแนะนำให้ความรู้และข้อเสนอแนะ ต่างๆ แก่ผู้ประกอบการในการวางแผนการผลิตและวิธีการทำงานที่ถูกต้อง 3) ผู้ประกอบการต้องควบคุมต้นทุนการสั่งซื้อสินค้าโดยการวางแผนสั่งซื้อให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งกระทรวงพาณิชย์ควรเข้ามาควบคุมราคาสินค้าอย่างสม่ำเสมอ 4) รัฐบาลควรมีการกระจายงานในระดับภูมิภาคเพื่อการควบคุมดูแล

การดำเนินงานตามโครงการนี้อย่างทั่วถึง 5) มีโครงการพัฒนาฝีมือแรงงานและมีมาตรการด้านการดูแลแรงงานต่างชาติ ซึ่งกระทรวงแรงงานควรส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงานอย่างต่อเนื่องและกำหนดนโยบายด้านแรงงานต่างชาติไม่ให้เกิดปัญหาต่อสังคมโดยรวม 6) เข้มงวดในการจัดเก็บภาษีเพื่อชดเชยรายได้ของรัฐบาล 7) แรงงานควรมีการวางแผนการใช้เงินอย่างประหยัดแม้ค่าแรงเพิ่มขึ้นก็ตาม

คำสำคัญ : ผลกระทบจากนโยบายค่าแรงขั้นต่ำ 300 บาท/การจัดการผลกระทบจากนโยบายค่าแรงขั้นต่ำ 300 บาท

บทนำ: ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา

รัฐบาลภายใต้การนำของนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี (พ.ศ. 2554 - พ.ศ.2557) ได้มีแนวนโยบายเกี่ยวกับค่าแรงขั้นต่ำ โดยได้กำหนดรายละเอียดไว้ในยุทธศาสตร์ที่ 1 ข้อ 1.8.2 ของค่าแถลงนโยบายนี้ ได้กำหนดว่าจะดำเนินการให้แรงงานมีรายได้เป็นวันละไม่น้อยกว่า 300 บาท และผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีมีรายได้เดือนละไม่น้อยกว่า 15,000 บาท เพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่แรงงานยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยเพิ่มกำลังซื้อภายในประเทศ สร้างสมดุลและความเข้มแข็งอย่างมีคุณภาพให้แก่ระบบเศรษฐกิจมหภาค ประกาศคณะกรรมการค่าจ้าง เรื่องอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ (ฉบับที่ 7) ให้กำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำวันละ 300 บาท ทั่วประเทศ โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2556 เป็นต้นมา หลายฝ่ายได้คาดการณ์ถึงผลกระทบ โดยเฉพาะผลกระทบต่อผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาด

กลางและขนาดย่อม (SMEs) ซึ่งเป็นธุรกิจส่วนใหญ่ของประเทศ ในระยะสั้นพบว่าทำให้ผู้ประกอบการส่วนใหญ่กว่าร้อยละ 90 (หอการค้าไทยและสภาหอการค้าไทย, 2554: ออนไลน์) ไม่สามารถแบกรับภาระต้นทุนที่เพิ่มขึ้นได้และในระยะยาว เมื่อค่าจ้างแรงงานของไทยสูงอาจสูญเสียความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศ นอกจากนี้ส่งผลให้ธุรกิจ SMEs ร้อยละ 80 ประสบภาวะขาดทุน, ร้อยละ 23.33 ขาดสภาพคล่อง และร้อยละ 10.42 อาจถึงขั้นปิดกิจการ (ไทยรัฐ, 2556: ออนไลน์) ซึ่งปัญหาเหล่านี้ได้วิพากษ์วิจารณ์และถกเถียงกันอย่างกว้างขวาง ยังไม่สามารถหาข้อสรุปที่ชัดเจนได้ และในปัจจุบันผลงานวิจัยทางด้านนี้ยังมีน้อยมาก ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาในเรื่องดังกล่าวเพื่อสามารถนำผลการศึกษามาเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาและบรรเทาผลกระทบที่เกิดขึ้นได้

การศึกษาในครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกศึกษาจังหวัดชลบุรี เนื่องจากชลบุรีเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพในการจ้างงานในอันดับต้น ๆ ของประเทศ มีนิคมอุตสาหกรรมถึง 8 แห่ง มี

ท่าเรืออุตสาหกรรมนานาชาติ เป็นเมืองท่องเที่ยวอันดับโลก มีสถานประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมากเป็นอันดับ 3 ของประเทศ จำนวน 85,842 ราย (สสว., 2556: ออนไลน์) และมีจำนวนการจ้างงานเป็นลำดับ 3 ของประเทศ เช่นกัน อีกเหตุการณ์หนึ่ง คือ เหตุการณ์น้ำท่วมนิคมอุตสาหกรรมในภาคกลางหลายแห่ง เมื่อ พ.ศ. 2554 เช่น นิคมอุตสาหกรรมโรจนะ นิคมอุตสาหกรรมนวนคร นิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน เป็นต้น ทำให้ผู้ประกอบการบางส่วนขาดความเชื่อมั่น จึงย้ายสถานประกอบการมาจังหวัดชลบุรี โดยกระจายไปตามนิคมอุตสาหกรรมต่าง ๆ ส่งผลให้จังหวัดชลบุรีมีสถานประกอบการและแรงงานเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก

จากประเด็นดังกล่าวข้างต้นนี้จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจว่าวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดชลบุรี ได้รับผลกระทบจากการน่านโยบายค่าแรงขั้นต่ำ 300 บาท มาปฏิบัติหรือไม่ อย่างไร และผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดชลบุรี สามารถปรับตัวเพื่อรับมือกับผลกระทบจากการน่านโยบายค่าแรงขั้นต่ำ 300 บาท มาปฏิบัติได้หรือไม่ อย่างไร ซึ่งข้อมูลจากการศึกษานี้ จะเป็นประโยชน์ทั้งต่อผู้ประกอบการและลูกจ้างในการอยู่ร่วมกันทั้งในปัจจุบันและอนาคต รวมถึงเป็นรากฐานที่สำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของจังหวัดและประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลกระทบจากนโยบายค่าแรงขั้นต่ำ 300 บาท ที่มีต่อผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดชลบุรี
2. เพื่อศึกษาการจัดการผลกระทบจากนโยบายค่าแรงขั้นต่ำ 300 บาท ของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดชลบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ทำการศึกษาจากข้อมูลเอกสารและการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญจากบุคคล 3 กลุ่ม ได้แก่ ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดชลบุรี จำนวน 8 ท่าน บุคลากรจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 2 ท่าน และบุคลากรจากองค์กรผู้ใช้แรงงานในจังหวัดชลบุรี (สหภาพแรงงาน) จำนวน 2 ท่าน รวมทั้งสิ้นเป็นจำนวน 12 ท่าน

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ทั้งในด้านการศึกษาผลกระทบและการจัดการผลกระทบ โดยผู้วิจัยได้เตรียมแบบสัมภาษณ์ไว้ 3 แบบ เพื่อทำการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 3 กลุ่ม ได้แก่ ผู้ประกอบการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และองค์กรผู้ใช้แรงงาน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้แบ่งวิธีการเข้าถึงข้อมูลและเก็บรวบรวมข้อมูลออกเป็น 2 ส่วน คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลด้านเอกสาร (Review data) และการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม (Field data)

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลด้านเอกสาร (Review data) ผู้วิจัยได้ศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลด้านวิชาการจากแหล่งข้อมูล และสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เช่น เอกสารทางวิชาการ นิตยสาร วารสาร บทความต่าง ๆ ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม (Field data) โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ภาคสนามโดยการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในรูปแบบการสัมภาษณ์เชิงลึก

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกจะถูกบันทึกโดยใช้เครื่องบันทึกเสียงและถอดข้อความส่งให้ผู้สัมภาษณ์ตรวจสอบรับรองเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลอีกครั้ง เป็นการเพิ่มความน่าเชื่อถือให้กับข้อมูล จากนั้นจึงนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เนื้อหา (Contents Analysis) และสรุปแยกออกเป็นประเด็นตามที่ได้จากการประมวลเอกสาร และประเด็นข้อค้นพบเพิ่มเติมเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการบรรยายเชิงพรรณนา

ผลการศึกษา

1. ผลกระทบจากนโยบายค่าแรงขั้นต่ำ 300 บาท ที่มีต่อผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดชลบุรี

ตารางที่ 1 ผลกระทบจากนโยบายค่าแรงขั้นต่ำ 300 บาท ที่มีต่อผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดชลบุรี

ประเภทกิจการ	ผลกระทบ
1. กิจการประเภทการผลิต	- นโยบายค่าแรงขั้นต่ำ 300 บาท ส่งผลกระทบในด้านต้นทุนค่าจ้างที่สูงขึ้น - เกิดความล่าช้าใช้กระบวนการผลิต - นโยบายนี้ส่งผลให้สินค้ามีคุณภาพลดลง
2. กิจการประเภทการค้าส่ง	- นโยบายค่าแรงขั้นต่ำ 300 บาท ส่งผลกระทบต่อต้นทุนในการส่งสินค้าจึงทำให้บางกิจการขนาดสภาพคล่องในการหมุนเวียนเงินสด
3. กิจการประเภทการค้าปลีก	- การประกาศใช้นโยบายค่าแรงขั้นต่ำเท่ากันทั่วประเทศส่งผลให้เกิดการขาดแคลนแรงงานในกิจการขนาดเล็ก
4. กิจการประเภทการบริการ	- นโยบายค่าแรงขั้นต่ำ 300 บาท ส่งผลกระทบต่อต้นทุนค่าจ้างแรงงาน ในขณะที่เดียวกัน ผู้ประกอบการไม่สามารถขึ้นราคาค่าบริการได้

ผลการศึกษาผลกระทบจากนโยบายค่าแรงขั้นต่ำ 300 บาท ของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดชลบุรี พบว่าผลกระทบที่รุนแรงที่สุดคือผลกระทบด้านต้นทุนการจ้างแรงงาน รองลงมาคือต้นทุนการสั่งซื้อสินค้าและวัตถุดิบสูงขึ้นทำให้กระทบต่อการหมุนเวียนกระแสเงินสดของกิจการ มีปัญหาการขาดแคลนแรงงานเกิดขึ้นกับกิจการขนาดเล็กส่งผลกระทบต่อกระบวนการผลิตที่ล่าช้ากว่าเดิม รายละเอียดผลการศึกษายกตามประเภทของกิจการ ดังนี้

1.1 ผลกระทบต่อกิจการประเภทการผลิต

1.1.1 จากนโยบายการขึ้นค่าแรงขั้นต่ำ 300 บาท ได้ส่งผลกระทบที่รุนแรงมากที่สุดคือ ผลกระทบในด้านต้นทุนค่าจ้างที่สูงขึ้นในทันที โดยเฉพาะธุรกิจขนาดเล็กที่มีเงินทุนน้อยและกิจการที่ต้องใช้แรงงานคนเป็นหลักซึ่งไม่สามารถใช้เครื่องจักรทดแทนได้ เช่น หัตถกรรมจักสาน สิ่งทอ ก่อสร้าง โดยมีกิจการขนาดเล็กบางแห่งได้ให้ข้อมูลว่า บริษัทมีต้นทุนค่าจ้างแรงงานเพิ่มขึ้นจากเดิมเดือนละ

แสนบาท ซึ่งหมายถึงบริษัทมีกำไรลดลง เดือนละหนึ่งแสนบาท เป็นอัตราเป็นมากพอสมควรสำหรับกิจการขนาดเล็ก

1.1.2 นโยบายนี้ส่งผลให้เกิดความล่าช้าในกระบวนการผลิต เนื่องจากบางกิจการไม่สามารถแบกรับต้นทุนได้ผู้ประกอบการจึงต้องลดจำนวนพนักงานในบางขั้นตอนการผลิต จึงส่งผลให้การผลิตล่าช้ากว่าเดิมบ้างในบางขั้นตอน

1.1.3 นโยบายนี้ส่งผลให้สินค้ามีคุณภาพลดลงเนื่องจากวัตถุดิบในการผลิตมีราคาสูงขึ้นแต่ในขณะเดียวกันยังขายสินค้าได้ในราคาเท่าเดิมและไม่สามารถขึ้นราคาได้อันเนื่องมาจากการแข่งขันที่รุนแรง ผู้ผลิตจึงต้องลดคุณภาพวัตถุดิบที่นำมาผลิตเพื่อลดต้นทุน

1.2 ผลกระทบต่อกิจการประเภทการค้าส่ง

เมื่อค่าแรงขึ้นสินค้าส่วนใหญ่มีการปรับราคาขึ้นเช่นกัน ทำให้มูลค่าในการสั่งซื้อสินค้าต่อชิ้นสูงขึ้นจึงต้องใช้เงินมากกว่าเดิมในการสั่งซื้อสินค้าแต่ละครั้ง แต่ในขณะเดียวกันยังได้กำไรเท่าเดิม เมื่อต้องใช้เงินลงทุนมากกว่าเดิมแต่รายได้เท่าเดิมจึงส่งผลกระทบต่อสภาพคล่องของกิจการ ในบางช่วงเกิดการติดขัดในการหมุนเวียนเงินสด

1.3 ผลกระทบต่อกิจการประเภทค้าปลีก

การประกาศใช้นโยบายค่าแรงขั้นต่ำ 300 บาท เท่ากันทั่วประเทศ ส่งผลกระทบต่อร้านค้าปลีกในด้านแรงงานเพราะกิจการค้าปลีกส่วนใหญ่เป็นกิจการขนาดเล็กมีเงินลงทุนน้อยไม่สามารถจ่ายค่าจ้างในอัตราสูงได้ รวมถึงไม่มีศักยภาพในการให้สวัสดิการที่ดีเท่ากิจการขนาดใหญ่ จึงทำให้ประสบปัญหาขาดแคลนแรงงานมากยิ่งขึ้น เนื่องจากแรงงานส่วนหนึ่งจะลาออกและไปทำงานกับบริษัทใหญ่ที่ได้ผลตอบแทนมากกว่า สวัสดิการดีกว่าและมีชื่อเสียงมากกว่า

1.4 ผลกระทบต่อกิจการประเภทบริการ

นโยบายค่าแรงขั้นต่ำ 300 บาท ส่งผลกระทบต่อกิจการบริการในด้านต้นทุนค่าจ้างแรงงานเป็นอย่างมาก เพราะต้องจ่ายค่าจ้างเพิ่มขึ้นอย่างไม่มีทางหลีกเลี่ยง แต่ขณะเดียวกันผู้ประกอบการรายย่อยส่วนใหญ่ไม่สามารถขึ้นราคาค่าบริการได้ เพราะเกรงว่าลูกค้าจะไม่กลับมาใช้บริการอีก

2. การจัดการผลกระทบจากนโยบายค่าแรงขั้นต่ำ 300 บาท ของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดชลบุรี

ตารางที่ 2 การจัดการผลกระทบของผู้ประกอบการ รัฐบาลและแรงงาน จากนโยบายค่าแรงขั้นต่ำ 300 บาท

การจัดการผลกระทบ	ผลการศึกษา
1. การจัดการผลกระทบของผู้ประกอบการ	- ลดต้นทุนค่าจ้างโดยปรับเปลี่ยนการใช้กำลังคน - ลดขั้นตอนการผลิต - ปรับปรุงวิธีการสั่งซื้อสินค้าและการบริหารวัตถุดิบ
2. การจัดการผลกระทบของภาครัฐ	- ลดค่าใช้จ่ายในทุกๆ ด้าน ที่สามารถลดได้ - การกระจายงานสู่ภูมิภาคเพื่อการกำกับดูแลอย่างทั่วถึง - การจัดการด้านแรงงานต่างชาติที่อาจเกิดปัญหาสังคมได้ - การควบคุมราคาสินค้าอย่างใกล้ชิด - เข้มงวดในการจัดเก็บภาษีเพื่อชดเชยรายได้ของรัฐบาล
3. การจัดการผลกระทบของแรงงาน	- แรงงานมีการวางแผนการใช้เงินอย่างประหยัด

การประกาศใช้นโยบายค่าแรงงานขั้นต่ำ 300 บาท เท่ากันทั่วประเทศส่งผลกระทบในหลายด้าน ทั้งผู้ประกอบการ รัฐบาล และแรงงาน จึงต้องมีการจัดการผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการนำนโยบายมาปฏิบัติในด้านของผู้ประกอบการ ต้นทุนค่าจ้างเป็นสิ่งสำคัญที่สุด ผู้ประกอบการจึงต้องปรับเปลี่ยนการใช้กำลังคน ต้องวางแผนการสั่งซื้อสินค้าและวัตถุดิบให้รัดกุมยิ่งขึ้นเพื่อควบคุมกระแสเงินสดของกิจการ ในด้านของภาครัฐต้องประสบปัญหาในการกำกับดูแลที่ยุ่ยากมากขึ้นจึงต้องกระจาย

การบริหารเงินสู่ภูมิภาคต่าง ๆ ให้เหมาะสม รัฐต้องช่วยเหลือผู้ประกอบการในด้านแรงงาน ภาครัฐต้องเข้มงวดในการควบคุมราคาสินค้า รวมถึงสนับสนุนช่วยเหลือผู้ประกอบการในการลดค่าใช้จ่ายในด้านต่าง ๆ ส่งผลให้เงินคงคลังลดลง รัฐบาลจึงต้องเพิ่มความเข้มงวดในการจัดเก็บภาษีเพื่อเป็นรายได้ของรัฐที่จะสามารถนำมาชดเชยได้ ในด้านการจัดการผลกระทบของภาคแรงงาน เมื่อค่าแรงขึ้นอาจทำให้แรงงานมีความประมาทในการใช้จ่ายเงินในการซื้อสินค้ามากขึ้น ซึ่งสินค้าต่าง ๆ ล้วน

มีการปรับขึ้นราคาตามค่าแรงที่เพิ่มขึ้น ดังนั้นแรงงานจึงควรใช้จ่ายอย่างประหยัดแม้ได้ค่าแรงมากขึ้นก็ตาม เพื่อลดปัญหาหนี้สินที่อาจตามมาในภายหลัง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การจัดการผลกระทบของผู้ประกอบการ

1.1 ต้นทุนค่าจ้างเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด ผู้ประกอบการจึงต้องปรับเปลี่ยนการใช้กำลังคน โดยคัดเลือกพนักงานที่มีความสามารถและความประพฤติดีมาฝึกทักษะเพิ่มเติมและให้ผลตอบแทนมากขึ้น ขณะเดียวกันก็ลดพนักงานที่ไม่มีคุณภาพและงัดรับพนักงานใหม่ ผู้ประกอบการบางรายไม่สามารถลดจำนวนพนักงานได้ แต่จะใช้วิธีการลดการทำงานล่วงเวลา ลดพนักงานฝ่ายสนับสนุนโดยคงไว้เฉพาะฝ่ายที่จำเป็นจริง ๆ เท่านั้น

1.2 การลดขั้นตอนการผลิตให้กระชับมากยิ่งขึ้น ลดขั้นตอนการทำงานเพื่อลดการใช้แรงงานคน เช่น งานไหนที่ต้องใช้แรงงาน 2 คน ก็พยายามลดให้เหลือคนเดียวในการทำงานชิ้นนั้น ซึ่งจะช่วยลดปัญหาการขาดแคลนแรงงาน บางกิจการแก้ปัญหาด้านกระบวนการผลิตด้วยการนำเทคโนโลยี การผลิตสมัยใหม่เข้ามาใช้ เช่น หมู่บ้านจัดสรรบางโครงการได้เปลี่ยนมาใช้ผนังสำเร็จรูปในการก่อสร้างบ้านแทนการก่อสร้างแบบเดิมเพื่อลดกระบวนการในการผลิต นอกจากลดปัญหาด้านแรงงานยังทำให้การผลิตมีความสะดวกรวดเร็วไม่ประสบปัญหาล่าช้า สามารถส่งมอบสินค้าได้ทันเวลา

1.3 ปรับปรุงวิธีการสั่งซื้อสินค้า เมื่อค่าแรงขึ้นสินค้าต่าง ๆ ก็มีการปรับราคาขึ้นเช่นกัน ซึ่งจะส่งกระทบต่อกิจการค้าส่งค้าปลีกเพราะต้องจ่ายเงินลงทุนในการสั่งซื้อสินค้ามากขึ้นในขณะที่ได้กำไรเท่าเดิม ผู้ประกอบการแก้ปัญหาโดยการปรับแผนในการควบคุมการสั่งซื้อโดยมีการประมาณการยอดขายและสั่งซื้อไม่ให้มากหรือน้อยเกินไป เพื่อควบคุมการไหลเวียนของกระแสเงินสด ส่วนในด้านวัตถุดิบผู้ประกอบการแก้ปัญหาโดยให้ฝ่ายจัดซื้อสรรหาวัตถุดิบทดแทนที่มีคุณภาพทัดเทียมกับสินค้าที่ใช้ แต่มีราคาถูกลงเพื่อลดค่าใช้จ่ายด้านวัตถุดิบ

1.4 ผู้ประกอบการพยายามลดค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ในทุกด้านที่สามารถลดได้ เช่น ลดการใช้ไฟฟ้าโดยการกำหนดเวลาในการเปิด-ปิดไฟ เป็นช่วง ๆ เปิดเพียงบางจุดที่จำเป็น และการเปลี่ยนมาใช้หลอดไฟแบบที่ประหยัดมากขึ้น รวมถึงการใช้วัสดุสิ้นเปลืองต่าง ๆ เท่าที่จำเป็น การลดงบประมาณบางส่วนในการทำตลาดโดยหาวิธีการทำตลาดด้วยวิธีที่ประหยัดกว่า เช่น การใช้สื่อออนไลน์

2. การจัดการผลกระทบของภาครัฐ

2.1 การบังคับใช้นโยบายค่าแรงขั้นต่ำ 300 บาท ทำให้รัฐบาลต้องประสบปัญหาในการทำกับดูลเพื่อให้สามารถนำนโยบายไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการกระจายการบริหารงานสู่ภูมิภาค โดยมุ่งเน้นจังหวัดที่มีนิคมอุตสาหกรรมเป็นจำนวนมาก ซึ่งหน่วย

งานที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายนี้ไปปฏิบัติมีหลายหน่วยงาน เช่น สำนักงานแรงงาน สำนักงานประกันสังคม สำนักงานอุตสาหกรรม สภาอุตสาหกรรม เป็นต้น

2.2 เมื่อมีการขึ้นค่าแรงผู้ประกอบการจำนวนมากจำเป็นต้องพึ่งพาแรงงานต่างชาติมากขึ้น เพื่อลดต้นทุนรัฐบาลจึงต้องบริหารจัดการด้านแรงงานต่างชาติเพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการและลดปัญหาสังคม โดยการดูแลด้านสาธารณสุขเป็นสิ่งสำคัญเพราะแรงงานต่างชาติอาจนำโรคร้ายมาแพร่ระบาดได้ การดูแลด้านอาชญากรรมความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินไม่ให้เกิดปัญหาต่อสังคมโดยรวม

2.3 การควบคุมราคาสินค้าอย่างใกล้ชิด เพราะเมื่อค่าแรงขึ้นสินค้าส่วนใหญ่มีกำไรราคาขึ้นด้วย ทำให้ประชาชนต้องใช้สินค้าในราคาแพงโดยไม่สมเหตุสมผล และผู้ประกอบการก็ได้รับความเดือดร้อนเนื่องจากต้องใช้เงินลงทุนในการซื้อสินค้าและวัตถุดิบมากขึ้นกว่าปกติ

2.4 รัฐบาลต้องเข้มงวดด้านการจัดเก็บภาษีมากยิ่งขึ้น เนื่องจากต้องนำงบประมาณส่วนหนึ่งมาใช้ในการสนับสนุนผู้ประกอบการในการนำนโยบายค่าแรงขั้นต่ำ 300 บาท มาปฏิบัติ เพื่อบรรเทาผลกระทบในการแบกรับภาระด้านค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นของผู้ประกอบการ

3. การจัดการผลกระทบของแรงงาน

การขึ้นค่าแรงขั้นต่ำ 300 บาท ช่วยให้แรงงานมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เพราะมี

เงินในการซื้อสิ่งอำนวยความสะดวกในชีวิตประจำวันมากขึ้น แต่ในขณะเดียวกันค่าครองชีพก็สูงขึ้นตามไปด้วย ส่งผลให้รายได้ไม่พอกับรายจ่ายมีปัญหาหนี้สินตามมา แรงงานจึงต้องวางแผนการใช้เงินอย่างรอบคอบยิ่งขึ้น

สรุปผลการศึกษา

จากเนื้อหาทั้งหมดของบทความนี้ตามที่ได้นำเสนอไปทั้งหมดข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ผลกระทบจากนโยบายค่าแรงขั้นต่ำ 300 บาท ที่รุนแรงมากที่สุดคือผลกระทบในด้านต้นทุนค่าจ้างแรงงานที่สูงขึ้นทันที รวมถึงต้นทุนในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ทั้งการสั่งซื้อสินค้าและวัตถุดิบ กระบวนการในการผลิต การขาดแคลนแรงงาน โดยเฉพาะธุรกิจรายย่อยได้รับผลกระทบมากที่สุด เนื่องจากมีเงินลงทุนน้อยไม่สามารถแบกรับค่าใช้จ่ายที่สูงขึ้นได้เพราะค่าใช้จ่ายสูงขึ้นแต่ขณะเดียวกันรายได้ยังมีเท่าเดิมผู้ประกอบการจึงต้องมีการจัดการผลกระทบโดยการปรับตัวเพื่อให้สามารถดำเนินกิจการต่อไปได้ด้วยการใช้วิธีต่าง ๆ ได้แก่ ลดพนักงานเดิมมตรับพนักงานใหม่ ลดการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ใช้วัตถุดิบทดแทนที่มีราคาถูกกว่าเดิม ลดกระบวนการผลิตวางแผนการสั่งซื้อสินค้าและวัตถุดิบให้มีประสิทธิภาพ

นโยบายนี้มีผลกระทบต่อรัฐบาลทำให้เกิดความยากลำบากในการกำกับดูแลการนำนโยบายไปปฏิบัติ ซึ่งรัฐบาลก็ได้กระจายงานสู่ภูมิภาคต่าง ๆ เพื่อการดูแลที่

ทั่วถึง และนโยบายนี้ยังส่งผลกระทบต่อการจัดสรรงบประมาณของรัฐบาลในการช่วยเหลือสนับสนุนผู้ประกอบการที่ต้องแบกรับภาระด้านต้นทุนที่สูงขึ้น

ในส่วนของแรงงาน การขึ้นค่าแรงเป็น 300 บาท ทำให้แรงงานมีรายได้เพิ่มขึ้นส่งผลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น แต่ในขณะเดียวกันเมื่อค่าแรงเพิ่มค่าครองชีพก็สูงขึ้นเช่นกันทำให้รายได้ไม่พอกับรายจ่าย แรงงานบางส่วนอาจมีปัญหาหนี้สินตามมาเนื่องจากคิดว่ามีรายได้มากขึ้นจึงมีความประมาทในการใช้จ่าย ซึ่งแรงงานควรวางแผนการใช้จ่ายให้รอบคอบก็จะช่วยลดปัญหาหนี้สินได้ และผู้ประกอบการอาจมีการลดสวัสดิการบางอย่างเพื่อลดต้นทุนในการดำเนินงาน เช่น เปลี่ยนรถรับส่งพนักงานจากรถบัสเป็นรถสองแถว ทำให้คุณภาพชีวิตของแรงงานลดลง ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมีน้อยลง

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาตามที่ได้สรุปไว้ข้างต้น สามารถนำมาอภิปรายผลในแต่ละประเด็นได้ ดังนี้

1. ผลกระทบจากนโยบายค่าแรงขั้นต่ำ 300 บาท ที่มีต่อผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดชลบุรี มีดังต่อไปนี้

ผลการศึกษาพบว่า การขึ้นค่าแรงขั้นต่ำ 300 บาท ส่งผลกระทบต่อกิจการประเภทการผลิตมากที่สุด และผลกระทบที่รุนแรงที่สุดคือ ผลกระทบในด้านต้นทุน

ค่าจ้างที่สูงขึ้น เป็นภาระของผู้ประกอบการที่ต้องแบกรับโดยเฉพาะธุรกิจขนาดเล็กที่มีเงินลงทุนน้อยและธุรกิจที่ต้องใช้แรงงานคนเป็นหลักไม่สามารถใช้เครื่องจักรมาทดแทนได้ สอดคล้องกับบทความวิเคราะห์ธุรกิจดาวรุ่งกับผลกระทบการขึ้นค่าแรงในคอลัมน์ปฏิวัติคนปฏิบัติงาน (2556) จากรายงานการจัดอันดับธุรกิจที่มีแนวโน้มการประกอบการที่ตกต่ำลงประจำปี พ.ศ.2556 ธุรกิจที่ติดอันดับตกต่ำลง 10 อันดับแรก ได้แก่ ธุรกิจฟอกย้อม ผลิตภัณฑ์เครื่องแต่งกาย ธุรกิจเครื่องหนัง ผักและผลไม้อบแห้ง สิ่งทอ ธุรกิจหัตถกรรมจักสานร้านโชห่วย โฮมสเตย์ และธุรกิจของเด็กเล่น จะเห็นว่าส่วนใหญ่เป็นกิจการประเภทการผลิต มีลักษณะเป็นอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานเข้มข้นและสินค้ามีมูลค่าเพิ่มน้อย นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการให้สัมภาษณ์ของนายบุญชัย ปันทุรอมพร ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัทซาบีน่า จำกัด กล่าวว่า นโยบายแรงงานขั้นต่ำ 300 บาท มีผลให้การดำเนินงานในปี 2556 มีต้นทุนเพิ่มขึ้น เนื่องจากบริษัทมีพนักงานประมาณ 4,500 คน และโรงงานเย็บ 5 แห่ง ทำให้ภาวะต้นทุนขยับเพิ่มขึ้นถึง 25% และนางสุรภักษ์ ผลม่วง ผู้จัดการทั่วไป บริษัทมิเรเคิล อินทิเมทส์ จ.นครราชสีมา กล่าวว่า เป็นโรงงานผลิตชุดชั้นในยี่ห้อดังส่งออกต่างประเทศ มีลูกจ้างรวม 300 คน ผลกระทบจากการปรับขึ้นค่าแรงขั้นต่ำจะต้องจ่ายค่าจ้างเพิ่มวันละ 13,500 บาท หรือกว่า 400,000 บาทต่อเดือน หรือต้นทุนด้านแรงงานเพิ่มขึ้น 25% (บริษัทดอกเบี๋ย

จำกัด, “ค่าแรง 300 แรงส,” ดอกเบี้ย 31, 380 (มกราคม 2556): 30.)

จะเห็นว่าการประกาศใช้นโยบายค่าแรงขั้นต่ำ 300 บาท เท่ากันทั่วประเทศส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการในการแบกรับต้นทุนค่าจ้างที่เพิ่มสูงขึ้นและอาจทำให้ผู้ประกอบการในกิจการขนาดเล็ก ประสบปัญหาขาดเงินทุนหมุนเวียนได้ในบางครั้ง แต่ถึงแม้ต้นทุนเพิ่มสูงขึ้นในทุกด้าน ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ก็ยังสามารถประกอบกิจการต่อไปได้โดยการพยายามเรียนรู้และปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์รวมถึงการยอมรับผลกำไรที่น้อยลงกว่าในอดีต

ในอีกด้านหนึ่งนโยบายการขึ้นค่าแรงขั้นต่ำเป็น 300 บาท เท่ากันทั่วประเทศ เป็นนโยบายที่มีประโยชน์ต่อแรงงานเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นนโยบายที่ส่งเสริมให้แรงงานมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น แรงงานมีโอกาสในการเลือกทำงานที่ตนเองถนัดและได้ผลตอบแทนมากยิ่งขึ้น แต่อาจมีปัญหานี้สืบตามมาได้ในภายหลัง เนื่องจากแรงงานบางส่วนอาจเกิดความประมาทใช้จ่ายเกินตัวเพราะเห็นว่ามีรายได้เพิ่มขึ้น

2. ผลการศึกษาการจัดการผลกระทบ จากการปรับขึ้นค่าแรง 300 บาท โดยแบ่งการจัดการผลกระทบออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ การจัดการผลกระทบในด้านของผู้ประกอบการ การจัดการผลกระทบในด้านของรัฐบาล และการจัดการผลกระทบในด้านแรงงาน

2.1 การจัดการผลกระทบของผู้ประกอบการ มีดังต่อไปนี้

ผลการศึกษาพบว่า ผลกระทบด้านต้นทุนเป็นผลกระทบที่รุนแรงที่สุด ซึ่งผู้ประกอบการต้องพยายามลดค่าใช้จ่ายในทุกด้านที่สามารถทำได้ ทั้งลดจำนวนพนักงาน ลดการทำงานล่วงเวลา ลดค่าน้ำ ค่าไฟ ลดการใช้วัสดุสิ้นเปลืองต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับผลสำรวจของสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (2556) ระบุถึงแนวทางในการแก้ไขและปรับตัวของธุรกิจ ได้แก่ ลดจำนวนพนักงานหรือแรงงาน ลดการทำงานล่วงเวลา ลดสวัสดิการ และลดต้นทุนการผลิต นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการสำรวจความคิดเห็นกรณีผลกระทบจากนโยบายของรัฐบาลของรัฐบาลใหม่ที่มีต่อ SMEs ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ กล่าวคือ จากผลสำรวจผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีแนวทางในการปรับตัวคือ ลดต้นทุนทั้งในด้านการผลิตสินค้าและในด้านการดำเนินงานทางธุรกิจ ประหยัดค่าใช้จ่ายด้านต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 41.17 รองลงมาคือลดจำนวนพนักงาน จัดหาแรงงานต่างด้าวที่สามารถจ่ายค่าแรงได้ในอัตราที่ถูกกว่ารัฐบาลกำหนด รับพนักงานที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ให้พนักงานทำงานเพิ่มมากขึ้นกว่าเดิมและพัฒนาศักยภาพแรงงานให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพคุ้มค่ากับแรงงานที่ได้รับ คิดเป็นร้อยละ 14.17 (มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2556 : ออนไลน์) และ นาง ชุริกษ์ ผลม่วง ผู้จัดการทั่วไป บริษัท มิราเคิล อินทิเมทส์ กล่าวว่า บริษัทใช้มาตรการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมลูกค้า เช่น ลดการใช้ทรัพยากรสิ้นเปลือง เช่น น้ำ ไฟ ลดระยะเวลาการทำงาน ไม่มีโอที

เหมือนเมื่อปีก่อน ๆ (บริษัทดอกเบี๊ยะ จำกัด, “ค่าแรง 300 แรงส,” ดอกเบี๊ยะ 31, 380 (มกราคม 2556): 30.)

ผลการศึกษาพบว่าผู้ประกอบการต้องควบคุมการหมุนเวียนของเงินสดในกิจการโดยการวางแผนการสั่งซื้อสินค้าและวัตถุดิบ อาจมีการสรรหาวัตถุดิบทดแทนที่มีคุณภาพใกล้เคียงเพื่อลดต้นทุนในการจัดซื้อ ซึ่งสอดคล้องกับผลสำรวจของสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (2556) ระบุถึงแนวทางในการแก้ไขและปรับตัวของธุรกิจ โดยการใช้วัสดุย่อยลงหรือใช้วัสดุที่มีต้นทุนต่ำ

2.2 การจัดการผลกระทบของภาครัฐ มีดังต่อไปนี้

ผลการศึกษาพบว่า เมื่อมีการขึ้นค่าแรงผู้ประกอบการจำเป็นต้องพึ่งพาแรงงานต่างชาติมากขึ้นเพื่อลดต้นทุนในการจ้างแรงงาน รัฐบาลจึงต้องบริหารจัดการด้านแรงงานต่างชาติอย่างจริงจัง เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการและลดปัญหาสังคมทั้งในด้านสุขอนามัยและอาชญากรรมต่าง ๆ ในส่วนของแรงงานไทย รัฐบาลควรส่งเสริมการพัฒนาฝีมือและทักษะในการทำงานของแรงงาน เพื่อการจ้างงานที่คุ้มค่ามากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการสำรวจความคิดเห็น : กรณีผลกระทบจากนโยบายของรัฐบาลใหม่ที่มีต่อ SMEs ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (2556) พบว่ารัฐบาลควรจัดทำนโยบายส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของแรงงานให้มีประสิทธิภาพ มีการรับรองคุณภาพและความสามารถของแรงงาน

นอกจากด้านแรงงานจากการศึกษาพบว่า รัฐบาลควรควบคุมสินค้าไม่ให้สูงเกินไป เพราะมีผลต่อราคาวัตถุดิบและรัฐต้องเข้ามากำหนดราคากลางของวัตถุดิบอย่างจริงจัง สอดคล้องกับรายงานจากศูนย์ข้อมูลแรงงานแห่งชาติ กระทรวงแรงงาน (2556) จากการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการผู้ประกอบการต้องการให้ภาครัฐช่วยเหลือด้านวัตถุดิบโดยการเข้ามากำหนดราคากลางของวัตถุดิบและลดอัตราเรียกเก็บภาษีวัตถุดิบนำเข้าจากต่างประเทศ

2.3 การจัดการผลกระทบในด้านแรงงาน มีดังต่อไปนี้

ผลการศึกษาพบว่า นโยบายการขึ้นค่าแรงขั้นต่ำเป็น 300 บาท ช่วยให้แรงงานมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นบ้างเพียงส่วนหนึ่ง อีกส่วนหนึ่งอาจมีคุณภาพชีวิตที่ด้อยกว่าเดิมเพราะสินค้าขึ้นราคาในอัตราที่สูงกว่าค่าแรงที่เพิ่มขึ้น ทำให้รายได้ที่เพิ่มขึ้นไม่เพียงพอกับค่าครองชีพที่สูงขึ้นมาก สอดคล้องกับผลงานวิจัยของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (2557) จากการศึกษาผลของค่าจ้างที่ปรับขึ้นต่อคุณภาพชีวิตของแรงงานโดยเปรียบเทียบรายได้และรายจ่ายของวัยแรงงานและครอบครัว ก่อนการปรับค่าจ้างคือปี พ.ศ. 2554 และหลังการปรับค่าจ้าง คือปี พ.ศ. 2556 พบว่าในภาพรวมรายได้ที่เพิ่มขึ้นไม่ได้ทำให้คุณภาพชีวิตดีขึ้นดังที่ได้คาดหวังไว้ เมื่อรายได้ยังโตไม่ทันรายจ่าย และประเมินว่าในปี 2558 อำนาจซื้อหรือมูลค่าของเงิน 300 บาท จะลดลงเหลือเพียง 274 บาท

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง การจัดการผลกระทบจากนโยบายค่าแรงขั้นต่ำ 300 บาท ของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดชลบุรี สามารถนำมากำหนดเป็นข้อเสนอแนะในการวิจัยในแต่ละด้าน ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการเสนอให้หน่วยงานภาครัฐมีการบรรเทาผลกระทบจากนโยบายค่าแรงงานขั้นต่ำ 300 บาท ในด้านวัตถุดิบ โดยรัฐบาลควรควบคุมราคาสินค้าไม่ให้สูงเกินไปเพราะจะมีผลต่อราคาวัตถุดิบ รวมถึงการเข้ามากำหนดราคากลางของวัตถุดิบและการลดอัตราภาษีวัตถุดิบที่นำเข้าจากต่างประเทศ ดังนั้น จึงเสนอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเรื่องของการควบคุมราคาสินค้า อาทิ กระทรวงพาณิชย์ มีความเข้มงวดในเรื่องของการควบคุมราคาสินค้า การกำหนดราคากลางของวัตถุดิบและพิจารณาปรับลดอัตราภาษีวัตถุดิบที่นำเข้าจากต่างประเทศ

1.2 จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการเสนอให้หน่วยงานภาครัฐมีการบรรเทาผลกระทบจากนโยบายค่าแรงขั้นต่ำ 300 บาท โดยควรเพิ่มสิทธิประโยชน์ด้านประกันสังคมให้แก่แรงงานส่งเสริมการพัฒนาฝีมือและทักษะในการทำงาน กำหนดนโยบายผ่อนปรนเกี่ยวกับแรงงานต่างชาติ ดังนั้น จึงเสนอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในด้านแรงงาน อาทิ กระทรวงแรงงาน มีการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์

ต่าง ๆ ของแรงงาน มีการพัฒนาทักษะให้แก่แรงงานอย่างต่อเนื่อง และกำหนดมาตรการในการดูแลแรงงานต่างชาติ

1.3 จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการเสนอให้หน่วยงานภาครัฐมีการบรรเทาผลกระทบจากนโยบายค่าแรงขั้นต่ำ 300 บาท ในด้านต้นทุนโดยการปรับลดภาษีแบบเหมารวม ลดอัตราดอกเบี้ยเข้ากองทุนประกันสังคม ลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ลดค่าไฟฟ้า แก้อิทธิพลเกณฑ์การให้สินเชื่อแก่ SMEs ดังนั้น จึงเสนอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เช่น ประสานงานกับกรมสรรพากรในการปรับลดอัตราภาษี ประสานงานกับสำนักงานประกันสังคมในการลดอัตราดอกเบี้ยเงินสมทบประสานงานกับธนาคารต่าง ๆ ในการให้สินเชื่อแก่ผู้ประกอบการรายย่อย

1.4 จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการเสนอให้หน่วยงานภาครัฐมีการบรรเทาผลกระทบจากนโยบายค่าแรงขั้นต่ำ 300 บาท ในด้านเทคโนโลยี โดยส่งเสริมการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาใช้เพื่อลดปัญหาการขาดแคลนแรงงาน และรัฐบาลควรปรับปรุงระบบอินเทอร์เน็ตให้มีประสิทธิภาพมากกว่านี้ ดังนั้น จึงเสนอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ดำเนินการให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการในด้านเทคโนโลยีและปรับปรุงระบบอินเทอร์เน็ตให้มีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

2.1 จากผลการศึกษาพบว่าผู้ประกอบการมีข้อเสนอแนะในการปรับตัวเพื่อบรรเทาผลกระทบจากนโยบายค่าแรงขั้นต่ำ 300 บาท ในด้านวัตถุดิบ โดยสรรหาวัตถุดิบทดแทนที่มีคุณภาพใกล้เคียงแต่ราคาถูกลงกว่า ดังนั้นจึงเสนอให้ผู้ประกอบการมีการรวมกลุ่มในการจัดหาวัตถุดิบเพื่อเพิ่มอำนาจในการต่อรองและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน

2.2 จากผลการศึกษาพบว่าผู้ประกอบการมีข้อเสนอแนะในการปรับตัวเพื่อบรรเทาผลกระทบจากนโยบายค่าแรงขั้นต่ำ 300 บาท ในด้านแรงงาน โดยเน้นการพัฒนาฝีมือแรงงาน การเปลี่ยนไปใช้แรงงานต่างชาติมากขึ้น และการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ดังนั้นจึงเสนอให้ผู้ประกอบการดำเนินการในการขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการขอข้อมูลและองค์ความรู้ต่าง ๆ ที่จะสามารถนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหาด้านแรงงานของกิจการได้

2.3 จากผลการศึกษาพบว่าผู้ประกอบการมีข้อเสนอแนะในการปรับตัวเพื่อบรรเทาผลกระทบจากนโยบายค่าแรงขั้นต่ำ 300 บาท ในด้านต้นทุน โดยหาทางลดค่าใช้จ่ายทุกด้านที่สามารถทำได้ ทั้งลดจำนวนพนักงาน ลดการทำงานล่วงเวลา ลดค่าน้ำค่าไฟ และใช้หลักการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนั้น จึงเสนอให้ผู้ประกอบการศึกษาวิธีการในการลด

ต้นทุนในด้านต่าง ๆ ตามความเหมาะสมกับกิจการนั้น เพราะกิจการแต่ละประเภทอาจไม่สามารถใช้วิธีการเดียวกันได้

2.4 จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการมีข้อเสนอแนะในการปรับตัวเพื่อบรรเทาผลกระทบจากนโยบายค่าแรงขั้นต่ำ 300 บาท ในด้านเทคโนโลยี โดยให้นำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้การเปลี่ยนเครื่องจักร เปลี่ยนอะไหล่ และใช้สื่อออนไลน์ในการดำเนินงาน ดังนั้น จึงเสนอให้ผู้ประกอบการประเภทการผลิตปรับเปลี่ยนเครื่องจักรที่ทันสมัยขึ้น ผู้ประกอบการประเภทการค้าและบริการควรศึกษาการใช้สื่อออนไลน์ในการปฏิบัติงาน

3. ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

ในการศึกษาการจัดการผลกระทบจากนโยบายค่าแรงขั้นต่ำ 300 บาท ของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดชลบุรี ผู้ที่สนใจจะศึกษาครั้งต่อไปควรดำเนินการ ดังนี้

3.1 ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาการจัดการผลกระทบที่เกิดขึ้นกับผู้ประกอบวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเท่านั้น ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไปผู้ที่ทำการวิจัยควรทำการศึกษาด้านการจัดการผลกระทบที่เกิดขึ้นกับผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดใหญ่ จะทำให้ได้ผลการศึกษาที่หลากหลายขึ้น ซึ่งอาจมีมุมมองอีกด้านที่แตกต่างที่ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในกิจการของตนได้

3.2 ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการ
ศึกษาผลกระทบจากนโยบายค่าแรงขั้นต่ำ
300 บาท ของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาด
กลางและขนาดย่อมเฉพาะในจังหวัดชลบุรี
โดยการศึกษาครั้งต่อไปควรศึกษาผลกระทบ
ที่มีต่อผู้ประกอบการในจังหวัดอื่นหรือ

ภูมิภาคอื่น เพื่อจะได้สามารถเปรียบเทียบ
ความแตกต่างระหว่างจังหวัดหรือระหว่าง
ภูมิภาค ว่ามีปัญหาและมีวิธีการแก้ไข
ปัญหาที่เหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร
โดยผลการศึกษาที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้
ประกอบการในจังหวัดอ่านในโอกาสต่อไป

บรรณานุกรม

- คณะบริหารธุรกิจมหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 2556. “การสำรวจความคิดเห็นกรณีผลกระทบจากนโยบายของรัฐบาลใหม่ที่มีต่อ SMEs”. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เข้าถึงได้จาก <http://www.sme.go.th>. (7 กันยายน 2557)
- ไทยรัฐออนไลน์. 2556. “อุตสาหกรรมใกล้ตาย เพราะฤทธิ์ค่าจ้าง 300”. ไทยรัฐออนไลน์. วันที่ 22 ธันวาคม. เข้าถึงได้จาก <http://www.thairath.co.th/content/eco/340334>. (22 ธันวาคม 2556).
- บริษัทดอกเบี๋ย จำกัด. 2556. “ค่าแรง 300 แรงส์.” ดอกเบี๋ย, 31, 380, 30.
- ปฏิวัติคนปฏิวัติงาน. 2556. “ธุรกิจดาวร่วงกับผลกระทบการขึ้นค่าแรง”. Human Revolution Organization Designation. วันที่ 12 มกราคม. เข้าถึงได้จาก: [http:// humanrevod.wordpress.com/](http://humanrevod.wordpress.com/). (3 กันยายน 2556).
- รัฐบาลไทย. 2554. “กรอบการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาล”. รัฐบาลไทย. เข้าถึงได้จาก: <http://www.thaigov.go.th> (15 สิงหาคม 2556).
- สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. 2556. “ทีดีอาร์ไอวิเคราะห์ผลดี/ผลเสียนโยบายค่าแรงขั้นต่ำ 300 บาท”. เดลินิวส์. วันที่ 12 มกราคม . เข้าถึงได้จาก: <http://www.dailynews.co.th/business/177744>. (3 กันยายน 2556).
- สำนักงานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. 2556 “การพัฒนา SMEs ไทยสู่สากล”. สำนักงานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. เข้าถึงได้จาก: <http://www.sme.go.th>. (10 สิงหาคม 2556).
- ASTV ผู้จัดการออนไลน์. 2556. “ปัญหาค่าแรงงาน 300 บาท ตามนโยบายรัฐบาลส่งผลกระทบต่อนายจ้างและลูกจ้าง”. ศูนย์ข้อมูลแรงงานแห่งชาติกระทรวงแรงงาน. เข้าถึงได้จาก: <http://nlic.mol.go.th/th/>. (6 ธันวาคม 2556).